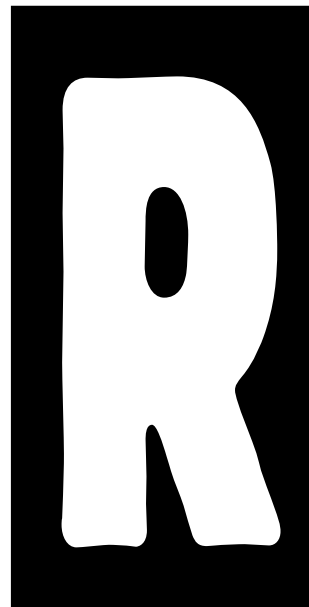

LA NARRATIVA AL CAMP DE TARRAGONA O LA CAPACITAT DE PERDURA

If such do occur, can we doubt (remembering that many more individuals are born than can possibly survive) that individuals having any advantage, however slight, over others, would have the best chance of surviving and procreating their kind? On the other hand, we may feel sure that any variation in the least degree injurious would be rigidly destroyed. This preservation of favourable individual differences and variations, and the destruction of those which are injurious, I have called Natural Selection, or the Survival of the Fittest.

Charles DARWIN, *The origin of the Species*, capítol IV.

Per poder parlar de la literatura de ficció que s'està fent en un moment concret i en un lloc concret, abans cal, d'una banda, fixar uns paràmetres inequívocs que permetin determinar quins textos s'haurien de tenir en compte i, d'altra banda, establir-ne la recepció des d'un punt de vista global, és a dir, considerant que la narrativa del Camp de Tarragona participa de les característiques que actualment defineixen la situació social de la literatura catalana.

Per aconseguir un corpus literari exhaustiu, hi ha una pregunta que esdevé necessària: qui pot ser considerat escriptor de ficció? Aquell que té algun llibre publicat –encara que només en sigui un–; aquell que escriu textos que per motius diversos mai seran editats; aquell que s'hi considera; aquell a qui la societat etiqueta com a tal o aquell que pot viure únicament de l'ofici d'escriure?

Les possibles respostes permeten adonar-se que en aquests moments l'univers textual existent s'ha convertit en inabastable. Els tallers literaris proliferen i els blocs han esdevingut l'espai més immediat perquè textos inèdits vegin la llum. A més, dels múltiples concursos literaris d'àmbit local convocats per entitats diverses, amb finalitats diverses

i amb retribucions econòmiques també diverses.

La literatura ha esdevingut un element més del mercat de consum i sovint les lleis que la regeixen són les de l'oferta i de la demanda. Confiar en l'existència d'un lector ideal majoritari, que fuig de les novel·les d'aparador i confia en els suggeriments de la crítica, és ingenu perquè la força del producte literari mediatitzat és imparable. Un exemple evident n'és Sant Jordi. Julià de Jodar explicava en una entrevista que va sortir al suplement de cultura de l'*Avui* del 23 d'abril de 2006 que el Sant Jordi que havia signat el llibre amb el qual havia guanyat aquell mateix any el Premi Prudenci Bertrana –un dels premis més prestigiosos dins del panorama literari català– havia sentit una soledat absoluta. Els llibres signats havien estat escassos, perquè per al possible comprador ell, socialment, era un estrany.

El llibre s'ha convertit simplement en un producte. Les parades de metro de Barcelona estan plenes de màquines de llibres, col·locades al costat d'altres màquines de beguda o de menjar per distreure l'estómac. Textos coneguts o reconeguts, malgrat que existeixi una llei de propietat intel·lectual, es poden fotocopiar i consultar íntegrament a Internet. Les torres d'ivori han deixat pas a les concessions socials. La mort de l'autor ha perdut sentit. Actualment la majoria d'escriptors tenen rostre i el nombre d'exemplars venuts d'un llibre massa sovint depèn del grau de reconeixement d'aquest rostre. Les necessitats del lector, amb cada vegada menys temps lliure, perpetuen novel·les que no prioritzen l'estètica. Els instituts continuen emfasitzant els textos de dos segles enrere i s'obliden del que s'està escrivint en l'actualitat. Els pocs espais televisius o radiofònics que intenten tractar la literatura artísticament, o bé tenen una

vida escassa o bé s'emeten lluny de les hores de màxima audiència.

Sovint s'afirma que és fàcil publicar, però pocs escriptors novells estarien d'acord amb aquesta afirmació. Els certàmens literaris continuen semblant un dels sistemes més efectius per donar-se a conèixer. Si s'entra a la secció de cultura de la pàgina de la Generalitat de Catalunya (cultura.gencat.net/prelit/index.asp) es pot comprovar el gran nombre de premis literaris que s'atorguen mensualment, i que arriben al punt àlgid durant el mes d'abril. Però malgrat l'important nombre de convocatòries, poder veure el text editat no és una tasca senzilla, ja que als premis literaris amb grans dotacions econòmiques s'hi presenten sovint escriptors d'ofici i als premis de caire més local la prioritat no acostuma a ser publicar el text guanyador. Segurament, per això, pàgines d'Internet com www.relatsencatala.com o www.joescric.com s'han convertit en una solució digna perquè lectors curiosos puguin conèixer el que s'està escrivint.

Resulta paradoxal que tot i que existeixin un gran nombre d'escriptors, pocs puguin viure de ser-ho. Objectivament és una aspiració lícita poder viure del que a un li agrada fer, però sembla que aconseguir-ho gràcies a la literatura sigui un objectiu assolible per molt pocs. És obvi, aleshores, qüestionar-se de qui o de què depèn que les coses canviïn, o si cal que canviïn. L'escriptor s'ha de procurar un bon agent literari que li negociï els contractes i el promoció a l'exterior o s'haurien d'augmentar les subvencions i invertir més diners en la difusió de la literatura pròpia?

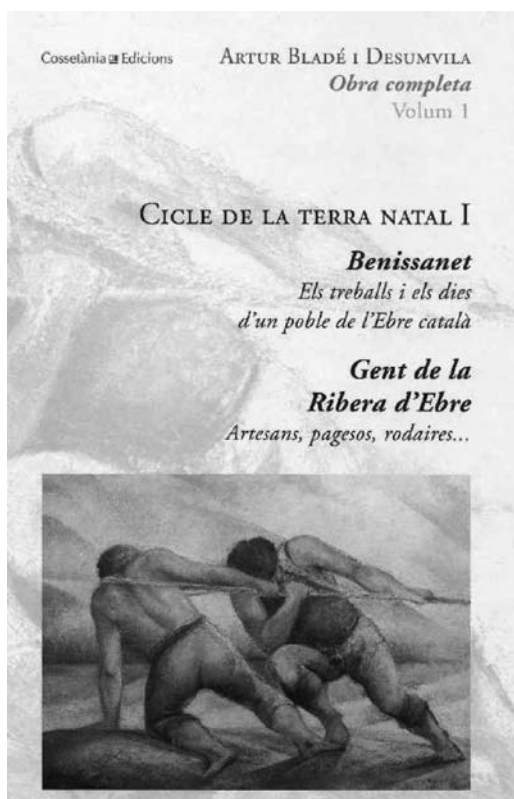
Sens dubte, el lector és sempre qui decideix, i l'èxit o el fracàs d'un text al final acaben depenent del nombre d'exemplars venuts. Però, així com hi ha diferents tipus de lectors també hi ha diferents tipus d'escriptors, i potser s'hauria de permetre que aquests diferents tipus d'escriptors gaudissin de les mateixes possibilitats temporals per a la creació.

La situació professional de la majoria d'escriptors no és envejable perquè, a part de les dificultats ja esmentades, la seva producció acostuma a ser efímera. Setmanalment les llibreries reben novetats que prenen el lloc a les novetats de la setmana anterior. Els *best-sellers* ocupen espais destacats als aparadors i eclipsen les obres d'autors que mai formaran part dels deu llibres més venuts. Però les grans vendes no garanteixen l'eternitat, i pot ser que un llibre del qual només se n'hagin venut cent exemplars cada any, s'acabi convertint, un segle després, en objecte de tesis doctorals i seminaris universitaris. Encara que la perdurabilitat no deixa de ser un consol, no aporta la satisfacció immediata

que l'autor persegueix quan publica el seu text. Perquè de què va servir, per exemple, que atorguessin a John Kennedy Toole un Pulitzer pòstum, si ell ja s'havia suïcidat, desanimat perquè totes les editorials li retornaven sistemàticament el seu original de *La conxorxa dels enzes*?

Cada any apareixen, dins del panorama literari català, nous escriptors amb voluntat que la seva veu sigui escoltada i perduri, determinar quins d'ells resistiran el pas del temps és prematur perquè la selecció natural literària depèn de molts factors: vida personal, editors, crítics, lectors, promoció, difusió a l'exterior...

En l'article titulat «Reflexions sobre la literatura catalana actual: alguns trets de la narrativa dels 90» que Montserrat Corretger escrivia l'any 1997 dins del monogràfic de *Kesse* dedicat a la literatura del Camp de Tarragona, hi apareixien noms d'escriptors de ficció del Camp de Tarragona, en aquell moment novells, com Adam Manyé, Rosa Pagès, Montserrat Palau, Magí Sunyer, i noms d'altres escriptors amb més obra publicada com Margarida Aritzeta, Olga Xirinacs o Jordi Tiñena. A tots aquests noms deu anys després se n'hi han afegit de nous com Noemí Bagés, Àngel-Octavi Brunet o Òscar Palazón. Si s'entra al web de l'Associació d'Escriptors del Camp de Tarragona (www.tarragona-lletres.org) apareix un llistat amb el nom de tots els seus membres, en aquests moments cent quatre; només el temps dirà quins d'ells sobreviuran a la selecció natural literària.

Autors de ficció per a adults del Camp de Tarragona

• *Nascuts després de 1966*

Autor	Obres de ficció per a adults amb ISBN
Mònica Batet	2
Àngel Octavi Brunet	10
Àdam Manyè	1
Rosa Pagès	3
Òscar Palazón	1
Pep Puig	1
Sílvia Veà	1

• *Nascuts abans de 1966*

Autor	Obres de ficció per a adults amb ISBN
Jordi Agràs	2
Xavier Aguilar	1
Xavier Amorós Corbella	1
Maria Lluïsa Amorós	4
Xavier Amorós	7
Margarida Aritzeta	22
Josep Antoni Baixeras	6
Pep Blay	1
Josep Lluís Burguera	3
Joan Carnicer	2
Joan Cavallé	4
Jordi Cervera	5
Aleix Cort	2
Lluís Figuerola Ortiga	2
Josep Gironès	1
Ramon Gomis	2
Miquel S. Jassans	1
Isabel Olesti	5
Montserrat Palau	4
Ramon Pallicé	3
Eugení Perea	1
M. Carme Rodríguez	1
Andreu Sotorra	5
Magí Sunyer	3
Jordi Tiñena	8
Xulio Ricardo Trigo	9
Francesc Valls	1
Olga Xirinacs	19

